

**TEMATY NA WEWNĘTRZNY EGZAMIN
MATURALNY Z JĘZYKA POLSKIEGO
NA ROK SZKOLNY 2011/2012.**

Zespół Szkół nr 24 im. prof. Stefana Bryły.

Literatura

1. Etos inteligenta w literaturze. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
2. Motywy biblijne w literaturze i ich funkcje. Omów na wybranych przykładach.
3. Przemiany bohaterów literackich. Omów zjawisko, analizując wybrane utwory.
4. Portret matki w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
5. Portret ojca w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
6. Ojcowie i ich dzieci - problem dwóch pokoleń. Przedstaw zjawisko, analizując wybrane utwory.
7. Góry jako źródło inspiracji dla pisarzy różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
8. Sposób ujęcia erotyki we współczesnej prozie. Omów na wybranych przykładach.
9. Szkoła jako temat literacki. Zaprezentuj sposób jej funkcjonowania na wybranych przykładach.
10. Maska literacka i jej funkcje. Przedstaw na wybranych przykładach.
11. Obraz Boga w literaturze. Przedstaw, analizując wybrane utwory.
12. Inspiracje antyczne w literaturze. Przedstaw i porównaj wędrówkę wybranego motywu.
13. Rola kostiumu historycznego w utworze literackim. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
14. Polacy w satyrze i karykaturze literackiej. Przedstaw sposoby ich portretowania i funkcje satyry.
15. Parodia, pastisz, aluzja literacka jako przykłady dialogu różnych tekstów. W rozważaniach odwołaj się do wybranych utworów.
16. Estetyka brzydoty w utworach literackich i jej funkcje. Omów, odwołując się do przykładów.
17. Artystyczna fascynacja orientem w literaturze europejskiej. Przedstaw sposoby funkcjonowania kultury orientalnej, odwołując się do przykładów.
18. Wskaż i omów różne sposoby funkcjonowania kategorii czasu w wybranych utworach literackich różnych epok.
19. Literackie manifesty epoki oraz ich ranga. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
20. Elementy biblijne w fantastyce. Przedstaw problem, odwołując się do tekstów literackich.
21. Różne ujęcia obrazu wsi polskiej w literaturze. Zanalizuj odpowiednio dobrane przykłady z literatury różnych epok.
22. Ucieczka od mimetyzmu jako jedna z tendencji rozwojowych literatury XX wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów literackich.
23. Rewizja mitów narodowych w wybranych utworach literackich XX wieku. Rozwiń temat.
24. Różne sposoby wykorzystania toposu powrotu do kraju lat dziecińczych w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
25. Pora roku jako odbicie nastrojów i planów bohaterów literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
26. Motyw przyjaźni w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
27. Motyw podróży i jego funkcje. Omów zjawisko na przykładzie utworów z różnych epok.

28. Sposób kreowania portretu Matki – Polki. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł literackich.
29. Inspiracje szekspirowskie w dramatach romantycznych. Rozważ problem na wybranych przykładach.
30. Motto, cytaty, ostatnia scena, tytuł jako klucze do interpretacji dzieła literackiego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
31. „Rozdrapywanie ran” czy „krzepienie serc”? Przedstaw różne postawy pisarzy wobec zadań literatury, odwołując się do wybranych przykładów.
32. Motyw pracy w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
33. Irenizm w literaturze europejskiej XVI wieku i współczesnej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
34. Odbicie motywów antycznych we współczesnej literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
35. Motyw władzy w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
36. Różne ujęcia motywu nostalgii w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
37. Na wybranych przykładach przedstaw funkcjonowanie motywu labiryntu w literaturze.
38. Motyw śmierci w literaturze. Omów zjawisko na przykładzie utworów z różnych epok.
39. Modlitwa jako temat i motyw w poezji polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
40. Ironia, satyra, groteska w literaturze polskiej po 1918 roku. Przedstaw na wybranych przykładach.
41. Tożsamość człowieka w świetle prymatu pieniądza. Odwołaj się do przykładów z literatury polskiej i obcej.
42. Bohater wobec wyboru w prozie XIX i XX wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.
43. Obywatel a państwo w piśmiennictwie XVI i XVII wieku. Rozważ problem na wybranych przykładach.
44. Motyw rozstania w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
45. Motyw teatru świata w literaturze. Omów wykorzystanie tego motywu, odwołując się do wybranych utworów.
46. Motyw lotu i jego znaczenie w literaturze romantycznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
47. Literacki portret Polaków – obiektywny czy zmitologizowany? Zilustruj problem przykładami z różnych tekstów literackich.
48. Maski i przenośnia w literaturze. Zaprezentuj sposoby komunikacji twórczej pisarza z czytelnikiem, odwołując się do wybranych przykładów.
49. Dokumentaryzm i paraboliczność – różne sposoby przedstawienia rzeczywistości. Omów temat na przykładzie wybranych dzieł.
50. Motyw zdrady w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
51. Szczęście osiągalne czy wiecznie poszukiwanie? Rozważ różne koncepcje szczęścia w utworach literackich.
52. Poeta-wieszcz, poeta-nauczyciel, poeta-cygan. Przedstaw różne koncepcje roli twórcy w literaturze, odwołując się do przykładów.
53. Różne obrazy XIX – wiecznej Warszawy jako wyraz konwencji epoki. Omów problem, odwołując się do utworów epoki romantyzmu i pozytywizmu.
54. Artysta jako bohater literacki. Porównaj różne kreacje, przywołując wybrane utwory.

55. Prześledź obecność i sposoby funkcjonowania konwencji naturalistycznej w dziełach literackich XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
56. Jaką wartość stanowią pieniądze dla bohaterów literackich? Omów na wybranych przykładach.
57. Polscy laureaci literackiej Nagrody Nobla. Scharakteryzuj twórczość jednego z noblistów, analizując wybrane utwory.
58. Tradycja Mickiewiczowska w literaturze polskiej. Zaprezentuj na przykładzie wybranych tekstów literackich z różnych epok.
59. Etos pracy i etos walki w literaturze – jako dwie równorzędne wartości przedstawione w dziełach literackich. Scharakteryzuj oba etosy, odwołując się do porównywanych utworów artystów różnych epok.
60. Rycerz średniowieczny i jego spadkobiercy w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
61. Analizując wybrane utwory, przedstaw świat poetycki Skamandrytów.
62. Proza kobieca, poezja kobieca – czy można wyróżnić takie kategorie literackie? Odpowiedz, analizując wybrane utwory napisane przez kobiety.
63. Przedstaw genezę i sposoby funkcjonowania motywu „małych ojczyzn” w literaturze, odwołując się do wybranych przykładów.
64. Określ rolę retrospekcji w wybranych powieściach polskich XIX i XX wieku.
65. Literackie portrety ludzi szczęśliwych. Omów różne ujęcia tego motywu w wybranych dziełach literatury polskiej i obcej.
66. Odwołując się do wybranych utworów z różnych epok uzasadnij, że są one zwierciadłem czasów, w których powstały.
67. Praca jako temat literacki w ujęciu pisarzy różnych epok. Przedstaw na wybranych przykładach.
68. Tytuł a treść utworu. Zbadaj związek formalny i estetyczny, odwołując się do dzieł z różnych epok.
69. Spadkobiercy polskiego romantyzmu. Omów na przykładach wybranych bohaterów późniejszych epok.
70. Miłość romantyczna i polemika z tym modelem w wybranych tekstach epoki. Przedstaw na wybranych przykładach.
71. Ewolucja dramatu. Na przykładzie wybranych tekstów różnych epok wskaż elementy stałe i zmienne tego gatunku.
72. Na wybranych przykładach omów różne znaczenia motywu mogiły.
73. Literatura faktu i literatura paradokumentalna. Dokonaj analizy i interpretacji zjawiska kulturowego XX wieku na wybranych przykładach.
74. Autorzy piosenek – poeci czy tekściarze? Rozważ problem na wybranych przykładach.
75. Ambicja – wada czy zaleta? Rozważ problemy na wybranych utworach literackich.
76. Melancholia, smutek, przygnębienie, porażka – nieodłączne składniki ludzkiego losu. Omów na wybranych przykładach.
77. Obraz totalitaryzmu w literaturze europejskiej XX wieku. Dokonaj analizy i porównania wybranych ujęć.
78. Szlachetni naprawiacze świata, wygodni konformiści, kanalie. Galeria typów ludzkich w wybranych przykładach polskiej i obcej prozy XX wieku.
79. Dokonaj analizy ewolucji ideału kobiety w literaturze różnych epok.
80. Od Juliusza Verne’a, przez Stanisława Lema, po autorów XXI wieku. Analizując wybrane utwory, przedstaw ewolucję powieści science-fiction.

81. Słynne lekcje w literaturze. Przedstaw sposób funkcjonowania tego motywu na wybranych przykładach literatury różnych epok.
82. Poezja Władysława Broniewskiego – relikwiarz przeszłości czy płomień wiecznie żywy. Omów na przykładzie wybranych tekstów.
83. Gospodarz jako bohater literacki. Omów temat na przykładach utworów z różnych epok.

Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki

1. Omów sposób funkcjonowania historii w literaturze i sztuce.
2. Funkcja brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przeanalizuj na wybranych przykładach.
3. Symbol jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
4. Impresjonistyczne widzenie świata. Scharakteryzuj kierunek na przykładzie wybranych dzieł literackich i plastycznych.
5. Dżuma jako źródło inspiracji w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
6. Tradycje świąt polskich. Przedstaw różne ujęcia tego tematu w wybranych dziełach literackich i innych tekstach kultury.
7. Funkcjonowanie motywu drogi w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
8. Jak sztuka średniowiecza ujmowała temat śmierci i ascezy? Przedstaw na przykładach wybranych tekstów kultury.
9. Katastrofizm w malarstwie, filmie i literaturze. Omów na wybranych przykładach.
10. Obrazy postępu cywilizacyjnego w różnych tekstach kultury. Zaprezentuj na wybranych przykładach i omów ich funkcję.
11. Hagiografia pędzlem i piórem malowana. Ideał świętego w literaturze i malarstwie. Omów problem, uwzględniając specyfikę form artystycznego wyrazu.
12. Ogród jako przestrzeń życia człowieka. Rozważ, odwołując się do wybranych tekstów literackich i dzieł malarskich.
13. Topos żniw w literaturze i sztuce wybranych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
14. Symbol i metafora w kulturze masowej. Omów sposoby funkcjonowania tych środków wyrazu w wybranych tekstach kultury masowej.
15. Pejzaż romantyczny w literaturze i w malarstwie. Porównaj sposoby przedstawienia, odwołując się do wybranych tekstów literackich i obrazów.
16. Jacek Kaczmarski - bard dwóch epok. Omów temat na przykładzie wybranych tekstów.
17. Brzydota jako kategoria estetyczna. Omów jej funkcje w literaturze i sztuce plastycznej epok minionych i współczesności, nawiązując do tekstów kultury.
18. Portret dworzanina w literaturze i w malarstwie europejskim. Porównaj wybrane dzieła.
19. Pejzaż stepu w literaturze i malarstwie. Porównaj, zestawiając wybrane teksty i dzieła kultury.
20. Pejzaż górski w literaturze młodopolskiej a wybrane krajobrazy gór w malarstwie lub fotografii. Porównaj wybrane teksty kultury.

21. Motyw corridy w literaturze i sztuce. Omów temat analizując wybrane dzieła.
22. Malarstwo marynistyczne a poetyckie obrazy morza. Porównaj wybrane teksty kultury.
23. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Omów na przykładach wybranych tekstów kultury.
24. Rozważ jaką funkcję pełni maska i kostium historyczny w utworach literackich i malarstwie.
25. Fircyk, dandys, elegant. Zaprezentuj przykłady, nawiązując do literatury i malarstwa XVIII i XIX wieku.
26. Totalitaryzm w literaturze, filmie, malarstwie. Przeanalizuj sposoby jego przedstawiania w wybranych tekstach kultury.
27. Różne sposoby ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w malarstwie i literaturze. Omów na wybranych przykładach.
28. Losy młodego pokolenia w czasie II wojny światowej. Omów na przykładach wybranych tekstów kultury.
29. Funkcje alegorii w literaturze i sztuce. Rozważ temat, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
30. Omów sposoby funkcjonowania wątków i symboli biblijnych w literaturze i sztuce wybranych epok. Odwołaj się do wybranych przykładów.
31. Sposób kreowania postaci historycznych w literaturze i sztuce. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
32. Od „Zielonego Balonika” do „Kabaretu Moralnego Niepokoju” – stare i nowe oblicze polskiego kabaretu. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów.
33. Funkcjonowanie romansu w literaturze i filmie. Zinterpretuj, odwołując się do celowo wybranych przykładów.
34. Romantyczna i młodopolska nastrojowość w literaturze i sztuce. Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.
35. Spojrzenie na współczesny świat oczami Chucka Polahniuka. Omów na przykładzie wybranych utworów literackich oraz adaptacji filmowych.
36. Omów motyw Ikara na podstawie przykładów literackich, malarskich i filmowych.
37. Wybitne postacie historyczne i sposób ich kreacji w literaturze, malarstwie i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
38. Syberia jako motyw literacki i malarski. Omów różne ujęcia tego tematu.
39. Portret królowej w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Zaprezentuj różne sposoby i ich funkcje.
40. Omów sposoby pokazywania codzienności w literaturze i tekstach kultury różnych epok.
41. Zaprezentuj różne wizje pracy ukazane w literaturze i innych tekstach kultury.

Język

1. Język witryn internetowych. Omów, analizując zgromadzony materiał.
2. Czy współczesne reklamy można uznać za dzieło sztuki? Rozważ zagadnienia, odnosząc się do wybranych przykładów.
3. Polszczyzna potoczna w literaturze XX wieku – awans czy degradacja języka literackiego? Rozważ problem na wybranych przykładach.

4. Zanalizuj i oceń najciekawsze nazwy firm. Wyjaśnij, jakie tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny znalazły w nich odzwierciedlenie.
5. Monologi bohaterów literackich jako sposób ich autoprezentacji. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
6. Jak mówią mieszkańcy Twojej miejscowości? Zbadaj język różnych grup pokoleniowych, odwołując się do wybranych przykładów.
7. Zwierzęta i ich rola w związkach frazeologicznych. Omów zagadnienie i określ ich miejsce w potocznej polszczyźnie, odwołując się do wybranych przykładów.
8. Części ludzkiego ciała w polskich związkach frazeologicznych. Rozważ temat, odwołując się do przykładów.
9. Przedstaw tendencje rozwojowe języka współczesnej młodzieży i ich związek z zapożyczeniami.
10. Dialogi we współczesnej literaturze. Omów ich cechy językowe odwołując się do wybranych przykładów.
11. Napisy nagrobkowe jako komunikaty językowe. Omów na wybranych przykładach napisów cmentarnych w twoim mieście i literatury.
12. Funkcje komizmu językowego w wybranych bajkach dawnych i współczesnych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
13. Wpływ języka reklamy na zmianę współczesnej frazeologii. Rozpatrz problem, analizując wybrane przykłady.
14. Język i styl wyznań miłosnych. Rozważ temat na przykładach epistolarnych dwóch wybranych epok literackich.
15. Stylizacja środowiska w literaturze, jej odmiany i funkcje. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
16. Funkcje języka nagłówków prasowych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
17. Mowy słynnych mówców a przemówienia współczesnych polityków. Porównaj pod względem językowym wybrane teksty.
18. Język negocjacji a funkcje języka. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
19. Znaki przestankowe w zdaniu a poprawność aktu komunikacji. Rozważ problem na wybranych przykładach.
20. Nowomowa jako zjawisko językowe. Dokonaj prezentacji i oceny, odwołując się do przykładów.
21. Rozważ różne funkcje archaizmów w wybranych tekstach literackich.
22. Język familijny. Rozważ na wybranych przykładach jego różne funkcje.
23. Żywotność wypowiedzi bohaterów literackich i postaci historycznych (dawnych i współczesnych) we współczesnej polszczyźnie potocznej. Zbadaj zjawisko na wybranych przykładach.
24. Stylizacja językowa w dziełach literackich. Omów jej rodzaje, cechy i funkcje w wybranych przykładach.
25. Język gazetek szkolnych. Wyjaśnij zasadność doboru środków językowych, odwołując się do wybranych przykładów.
26. Funkcje języka potocznego w poezji okresu międzywojnia. Rozważ temat, odwołując się do wybranych przykładów.
27. Sposoby wypowiedzi bohaterów literackich. Omów język wybranych postaci, uwzględniając cechy ich przynależności środowiskowej.
28. Funkcje archaizacji i dialektyzacji w utworach literackich. Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów.

